

รายงานการปฏิบัติที่เป็นเลิศ(Best Practice)

ชื่อผลงาน การพัฒนาจัดประสบการณ์ที่ส่งเสริมทักษะการคิด

โดยการใช้กิจกรรมผังกราฟิก Venn Diagram

ของเด็กปฐมวัยชั้นอนุบาลปีที่ ๓

นางสาวอรทัย พงษ์ปิยะมิตร

โรงเรียนอนุบาลบรรณวิทย์

อำเภอเมือง จังหวัดแม่ฮ่องสอน

สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน

กระทรวงศึกษาธิการ

การพัฒนาจัดประสบการณ์ที่ส่งเสริมทักษะการคิด
โดยใช้กิจกรรมผังกราฟิก Venn Diagram
ของเด็กปฐมวัยชั้นอนุบาลปีที่ ๓

โรงเรียนอนุบาลบรณวิทย์
ตำบลจองคำ อำเภอเมือง จังหวัดแม่ฮ่องสอน
สังกัด สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน
กระทรวงศึกษาธิการ

คำนำ

การจัดทำรายงานนำเสนอผลการปฏิบัติที่เป็นเลิศ(Best Practices) ประจำปีการศึกษา ๒๕๖๕ การพัฒนาจัดประสบการณ์ที่ส่งเสริมทักษะการคิด โดยใช้กิจกรรมผังกราฟิก Venn Diagram ของเด็กปฐมวัยชั้นอนุบาลปีที่ ๓ ผังกราฟิกเป็นเครื่องมือที่ถ่ายทอดความคิดให้ออกมาเป็นรูปธรรมมากขึ้น โดยนำเสนอให้เห็นถึงความสัมพันธ์ที่เกี่ยวเนื่องกันของเนื้อหาหรือข้อมูลที่ได้รับ การใช้ผังกราฟิกในการจัดการเรียนการสอนในห้องเรียน จึงมีประโยชน์อย่างยิ่งในการช่วยให้เด็ก ๆ เข้าใจเนื้อหาสาระของบทเรียนได้ดีขึ้น และช่วยให้กิจกรรมการเรียนการสอนในห้องเรียนน่าสนใจมากขึ้นอีกด้วย

หวังว่าเอกสารเล่มนี้ จะอำนวยความสะดวกต่อการพิจารณาของคณะกรรมการประเมินและจะเป็นประโยชน์สำหรับโรงเรียนหรือผู้ที่สนใจ เพื่อใช้เป็นแนวทางในการศึกษาต่อไป

นางสาวอรทัย พงษ์ปิยะมิตร

สารบัญ

เรื่อง	หน้า
๑. ความสำคัญของนวัตกรรม/วิธีการปฏิบัติที่เป็นเลิศ (Best Practice)	๑
๒. วัตถุประสงค์และเป้าหมายของการดำเนินงาน	๓
๓. ขั้นตอนการดำเนินงาน	๓
๔. ผลการดำเนินงาน/ประโยชน์ที่ได้รับ	๔
๕. ปัจจัยความสำเร็จ	๕
๖. บทเรียนที่ได้รับ	๕
๗. การเผยแพร่/ การได้รับการยอมรับ	๖

ภาคผนวก

- รูปภาพการจัดกิจกรรมการใช้กิจกรรมผังกราฟิก Venn Diagram
- แผนการจัดประสบการณ์
- บันทึกหลังการสอน
- แบบสังเกตพฤติกรรมการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ทักษะการคิดโดยใช้
ผังกราฟิก Venn Diagram

แบบการนำเสนอผลงานสถานศึกษาที่มีวิธีปฏิบัติที่เป็นเลิศ (Best Practices)

ด้านการจัดประสบการณ์การจัดการศึกษาปฐมวัย

๑. ชื่อผลงาน : การพัฒนาจัดประสบการณ์ที่ส่งเสริมทักษะการคิด

โดยการใช้กิจกรรมผังกราฟิก Venn Diagram ของเด็กปฐมวัยชั้นอนุบาลปีที่ ๓

๒. ด้าน

☒ ด้านการจัดประสบการณ์การจัดการศึกษาปฐมวัย(ด้านครูผู้สอน)

☐ ด้านการบริหารจัดการการศึกษาปฐมวัย (ด้านผู้บริหาร)

๒. ชื่อผู้นำเสนอผลงาน : นางสาว อรทัย พงษ์ปิยะมิตร

ตำแหน่ง ครูผู้สอน

โรงเรียน อนุบาลบรรณวิทย์

สังกัด สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน

ตำบล จอคำ อำเภอ เมือง จังหวัด แม่ฮ่องสอน รหัสไปรษณีย์ ๕๘๐๐๐

โทรศัพท์ ๐๙๘-๗๕๕๔๑๙๐

E-mail : e๕๓๑๘๑๐๕๒@gmail.com

๓. ความสำคัญของผลงานหรือนวัตกรรมที่นำเสนอ

ในปัจจุบันโลกมีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วในทุกด้านทั้งด้านการเมือง เศรษฐกิจ สังคม เทคโนโลยี จากสังคมเร่ร่อนสู่สังคมฐานความรู้ (Knowledge Based Society) ความเปลี่ยนแปลงเหล่านี้ส่งผลต่อการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีทักษะที่จำเป็นต่อการดำรงชีวิตอยู่ในสังคมที่มีความหลากหลาย ได้แก่ ทักษะการสื่อสาร ทักษะการร่วมมือกัน ทักษะการเรียนรู้ข้ามวัฒนธรรม ทักษะชีวิตและการเข้าสู่อาชีพ การรู้เทคโนโลยีสารสนเทศ และทักษะการคิด ทักษะดังกล่าวมีความสำคัญอย่างยิ่งต่อการพัฒนาผู้เรียนให้ สามารถได้มาซึ่งความรู้หรือทักษะกระบวนการต่างๆ ทักษะการคิดนั้นเป็นทักษะด้านหนึ่งที่มีความสำคัญ ต่อเด็กปฐมวัย การจัดการศึกษาเพื่อส่งเสริมให้เด็กคิดเป็น แก้ปัญหาเป็นต้องเริ่มตั้งแต่ปฐมวัย เนื่องจากเด็ก ในวัยนี้เป็นวัยแห่งการปูรากฐานพัฒนาการเรียนรู้ บุคลิกภาพต่างๆ ซึ่งถ้าเด็กไม่ได้รับการศึกษาที่ทันต่อเปลี่ยนแปลงของสังคม ก็จะมีผลกระทบต่อพื้นฐานในการเรียนรู้ในขั้นต่อไป ทั้งนี้ในหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช ๒๕๖๐ ได้กำหนดมาตรฐานคุณลักษณะที่พึงประสงค์ด้านทักษะการคิดว่าต้องการให้เด็กปฐมวัยมีความสามารถในการคิดที่เป็นพื้นฐานในการเรียนรู้ที่ประกอบไปด้วยตัวบ่งชี้ คือ ความสามารถในการคิดรวบยอด การคิดเชิงเหตุผล การคิดแก้ปัญหาและตัดสินใจ และต้องการให้เด็กมีจินตนาการและ ความคิดสร้างสรรค์ (กระทรวงศึกษาธิการ, ๒๕๖๐: ๓๓-๓๔) ซึ่งเมื่อพิจารณาสภาพที่พึงประสงค์จะพบว่า ทักษะ การคิดที่ควรส่งเสริมในเด็กปฐมวัย ได้แก่ การสังเกต การเปรียบเทียบ การจำแนก การจัดกลุ่ม การเรียงลำดับ การคาดคะเน การให้เหตุผล ฯลฯ ทักษะเหล่านี้เป็นทักษะการคิดพื้นฐานหรือทักษะการคิดที่เป็นแกนที่จะนำไปสู่การพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูง (ชนาธิป พรกุล, ๒๕๕๔: ๒๔๘-๒๕๕) โดยผ่านการจัด ประสบการณ์แบบบูรณาการทั้งกิจกรรม ทักษะและสาระการเรียนรู้ สอดคล้องกับจิตวิทยาพัฒนาการของเด็ก ให้เด็กได้ลงมือกระทำเรียนรู้ ผ่านประสาทสัมผัสทั้งห้า มีปฏิสัมพันธ์กับสิ่งแวดล้อม (กระทรวงศึกษาธิการ, ๒๕๖๐: ๔๑) สอดคล้องกับทฤษฎีพัฒนาการสติปัญญาของ Piaget ที่กล่าวว่า เด็กไม่ได้ เกิดมาพร้อมกับความรู้อยู่แล้ว ความคิดเด็กเรียนรู้โลกรอบตัวและพัฒนาการคิดไปตามลำดับขั้นตอน ในแต่ละ ขั้นตอนเด็กจะพัฒนาโครงสร้างสร้างของความคิด การเรียนรู้ และการรับรู้ โดยการปฏิสัมพันธ์กับ สิ่งแวดล้อม (ศรีเรือน แก้วกังวาล, ๒๕๕๓: ๕๓-๕๖)

การคิดวิเคราะห์เป็นอีกประเภทหนึ่งของการคิดที่เป็นรากฐานสำคัญของการเรียนรู้และการดำเนินชีวิตบุคคลที่มีความสามารถในการคิดวิเคราะห์จะมีความสามารถในด้านอื่นๆเหนือกว่าบุคคลอื่นๆทั้งทางด้านสติปัญญาและการดำเนินชีวิต การคิดวิเคราะห์เป็นพื้นฐานของการคิดทั้งหมดเป็นทักษะที่ทุกคนสามารถพัฒนาได้ซึ่งประกอบด้วยทักษะสำคัญคือการ สังเกต การเปรียบเทียบ การคาดคะเนและการประยุกต์ใช้การประเมิน การจำแนกแยกแยะประเภท การจัดหมวดหมู่ การสันนิษฐาน การสรุปผลเชิงเหตุผล การศึกษาหลักการการเชื่อมโยงความสัมพันธ์ของสิ่งต่างๆ การตั้งสมมุติฐานที่มีผลมาจากการศึกษาค้นคว้า และการตัดสินใจในสิ่งต่างๆ โดยใช้เกณฑ์การตัดสินใจด้วยเหตุผล ทักษะการคิดวิเคราะห์เป็นทักษะการคิดระดับสูงที่เป็นองค์ประกอบสำคัญของกระบวนการคิดทั้งหมด ทั้งการคิดวิจารณ์และการคิดแก้ปัญหา (ประพันธ์ศิริ สุเสารัจ, ๒๕๕๑ : ๔๘)

จากสภาพปัญหานักเรียนชั้นอนุบาล ๓ โรงเรียนอนุบาลบรรณวิทย์ พบปัญหาพฤติกรรมในเด็กปฐมวัย บางคน เด็กขาดทักษะการคิด การสังเกต เปรียบเทียบ การสรุป ขาดความมั่นใจและความกล้าแสดงออก คุณครูจึงมีความต้องการที่จะพัฒนาการจัดประสบการณ์แบบบูรณาการที่ส่งเสริมทักษะการคิด โดยการใช้ผังกราฟิก Venn Diagram เพื่อเป็นเครื่องมือที่ทำให้ผู้เรียนสามารถรับรู้ข้อมูลได้ผ่านการมองเห็น ช่วยให้ผู้เรียนเกิดทักษะกระบวนการคิด ตีความ เปรียบเทียบ สรุป และเชื่อมโยงข้อมูลความรู้เข้าด้วยกัน ทำให้เกิดความเข้าใจสาระสำคัญของข้อมูลได้ง่ายขึ้น

แนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง

ในการพัฒนาเด็กปฐมวัยในครั้งนี้ ได้ศึกษาแนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง ประกอบด้วย

วรนาท รักสกุลไทย (๒๕๕๖) ได้ชี้ให้เห็นถึงความสำคัญของการใช้ผังกราฟิกกับการเรียนรู้ของเด็กได้ว่าการนำเสนอด้วยภาพ ช่วยให้เด็กจดจำและเกิดความเข้าใจในเนื้อหาหรือสิ่งที่เรียนรู้ได้ง่ายขึ้น ผังกราฟิกช่วยให้เด็กสามารถจัดระบบความคิด และเชื่อมโยงความรู้ใหม่กับความรู้เดิมได้ด้วยตนเอง นอกจากนี้ผังกราฟิกยังมีความสำคัญในการนำเสนอสิ่งที่เด็กเรียนรู้ในรูปแบบภาพ ช่วยให้เป็นรูปธรรมและเห็นภาพได้ชัดเจนขึ้น ประเด็นสำคัญ ผังกราฟิกช่วยให้เด็กได้ใช้ทักษะการคิดในระดับสูงทั้งวิเคราะห์ สังเคราะห์ ไตร่ตรอง และประเมินค่า อีกทั้งเป็นเครื่องมือที่ช่วยอำนวยความสะดวกให้แก่คุณครู ในการจัดระบบข้อมูล เพื่อการประกันคุณภาพการศึกษา กล่าวคือ คุณครูสามารถนำผังกราฟิกมาเป็นส่วนหนึ่ง

สมาคมการศึกษาปฐมวัยแห่งชาติ (National Association for the Education of Young Children-NAEYC:TYC, ๒๐๑๒) ผังกราฟิก เป็นการนำเสนอข้อมูลที่เห็นได้ด้วยตา เช่น ชาร์ตไดอะแกรม เว็บไซต์สอนสามารถใช้ผังกราฟิกเพื่อค้นหาและจัดระบบสิ่งที่ผู้เรียนรู้แล้ว รวมทั้งสนับสนุนและขยายการเรียนรู้ของเด็ก เด็กเองก็สามารถใช้ผังกราฟิกเพื่อแสดงสิ่งที่พวกเขารู้แล้วและสิ่งที่เขาได้เรียนรู้เพิ่มเติมในหัวข้อที่กำหนด

ทิตนา แคมมณี (๒๕๕๘) ผังกราฟิก เป็นแผนผังทางความคิด ประกอบด้วยความคิดหรือข้อมูลสำคัญ ๆ ที่เชื่อมโยงกันอยู่ในรูปแบบต่าง ๆ ซึ่งทำให้เห็นโครงสร้างของความรู้หรือเนื้อหาสาระนั้น ๆ เป็นเทคนิคที่ผู้เรียนสามารถนำไปใช้ในการเรียนรู้เนื้อหาสาระต่าง ๆ จำนวนมาก เพื่อช่วยให้เกิดความเข้าใจในเนื้อหาสาระนั้นได้ง่ายขึ้นเร็วขึ้น และจดจำได้นานขึ้น

คลาร์ก (Clarke, ๑๙๙๑) ผังกราฟิก เป็นรูปแบบความคิดที่ผู้สอนหรือผู้เรียน หรือทั้งผู้สอนและผู้เรียนสร้างขึ้น เพื่อแสดงความคิด ความเข้าใจออกมาเป็นรูปธรรมว่ากำลังคิดอะไรจากการอ่านเนื้อหาวิชา

โคเลอร์ (Kohler, ๒๐๐๙) ผังกราฟิก เป็นการนำเสนอโครงสร้างของข้อมูลความรู้ในรูปแบบของรูปภาพหรือแผนงาน ช่วยให้นักเรียนเห็นความสัมพันธ์ของข้อมูลแต่ละส่วนได้อย่างชัดเจนยิ่งขึ้น

๔. จุดประสงค์ และเป้าหมาย ของการดำเนินงาน

วัตถุประสงค์

๑. เพื่อส่งเสริมการจัดประสบการณ์การเรียนรู้โดยใช้ ผังกราฟิก Venn Diagram
๒. เพื่อให้เด็กได้ฝึกทักษะการคิดเปรียบเทียบและความต่าง
๓. เพื่อให้เด็กได้ฝึกทักษะทางด้านภาษาในการแสดงความคิดเห็นและความกล้าแสดงออก
๔. เพื่อให้เด็กเกิดการเรียนรู้และสามารถต่อยอดความรู้เดิมเชื่อมโยงไปสู่ความรู้ใหม่ได้

เป้าหมาย

เป้าหมายเชิงปริมาณ

๑. นักเรียนชั้นอนุบาล ๓ จำนวน ๑๘ คน
๒. เด็กร้อยละ ๘๐ มีทักษะการคิดโดยใช้กิจกรรมผังกราฟิก Venn Diagram

เป้าหมายเชิงคุณภาพ

เด็กมีทักษะการคิดเปรียบเทียบความเหมือนและความต่าง โดยการใช้ประสบการณ์เดิมที่มีอยู่ หรือจากการค้นคว้าข้อมูลเพิ่มเติมและการฝึกทักษะทางภาษา ความกล้าแสดงออก สามารถต่อยอดความรู้เดิมเชื่อมโยงไปสู่ความรู้ใหม่ได้

๕. ขั้นตอนการดำเนินงาน กระบวนการผลิตผลงาน รูปแบบวิธีการในการพัฒนาสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศ

๕.๑ การออกแบบผลงาน นวัตกรรม หรือแนวปฏิบัติ

- ๕.๑.๑ วิเคราะห์สภาพการจัดประสบการณ์การเรียนรู้
- ๕.๑.๒ ศึกษาหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย ฉบับพุทธศักราช ๒๕๖๐
- ๕.๑.๓ ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับหลักการ แนวคิด และความสำคัญการใช้ผังกราฟิก และการนำผังกราฟิก มาใช้ในการจัดการเรียนรู้
- ๕.๑.๔ ศึกษารูปแบบการเขียนแผนการจัดการเรียนการสอนโดยใช้ผังกราฟิก
- ๕.๑.๕ ออกแบบและสร้างสร้างแผนการจัดการเรียนการสอนโดยใช้ผังกราฟิก
- ๕.๑.๖ จัดกิจกรรมการเรียนรู้ Venn Diagram ตามแผนผังแนวคิดของ John Venn นำไปใช้กับนักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ ๓ จำนวน ๑๘ คน ของโรงเรียนอนุบาลบรรณวิทย์ ปีการศึกษา ๒๕๖๕ พร้อมทั้งมีการประเมินผลการใช้กิจกรรม

๕.๒ การดำเนินงานตามกิจกรรม (ตามวงจรคุณภาพเดมมิง PDCA)

๕.๒.๑ Plan = P

๑. กำหนดเป้าหมาย การจัดประสบการณ์ที่ส่งเสริมกระบวนการคิด โดยการใช้กิจกรรมผังกราฟิก Venn Diagram เพื่อเป็นเครื่องมือที่ทำให้ผู้เรียนสามารถรับรู้ข้อมูลได้ผ่านการมองเห็น ช่วยให้ผู้เรียนเกิดทักษะกระบวนการคิด ตีความ เปรียบเทียบ สรุป และเชื่อมโยงข้อมูลความรู้เข้าด้วยกัน ทำให้เกิดความเข้าใจสาระสำคัญของข้อมูลได้ง่าย

๒. การวางแผนการทำงาน ดำเนินการโดยวิเคราะห์สภาพการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ศึกษาหลักสูตรปฐมวัย สารที่ควรเรียนรู้ ประสบการณ์สำคัญ มาตรฐานการศึกษาปฐมวัย และตัวบ่งชี้ศึกษาข้อมูลเกี่ยวกับพัฒนาการทั้ง ๔ ด้านของเด็กปฐมวัย ทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง วางแผนการผลิตสื่อ โดยกำหนดจุดมุ่งหมาย และรูปแบบของสื่อให้เหมาะสมกับพัฒนาการตามวัยของเด็ก

๓. เตรียมวัสดุ อุปกรณ์สำหรับทำกิจกรรม

๕.๒.๒ DO = D

๔. ลงมือปฏิบัติงานตามแผน การจัดประสบการณ์ที่ส่งเสริมทักษะการคิด โดยใช้กิจกรรมผังกราฟิก Venn Diagram ดังนี้

๑.เลือกหัวข้อที่เด็กสนใจมา ๒ ข้อ เช่น คน สัตว์ หรือเหตุการณ์ต่าง ๆ เพื่อนำมาใช้เปรียบเทียบกัน

๒.คุณครูเขียนวงกลม ๒ วง โดยให้มีส่วนหนึ่งที่ซ้อนทับกันอยู่ จากนั้นให้เขียนหัวข้อสิ่งที่ต้องการจะเปรียบเทียบไว้ด้านบพของวงกลม

๓.คุณครูจัดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อกระตุ้นให้เด็กช่วยกันคิดหาคำตอบที่แสดงถึง ความเหมือนหรือสิ่งที่เหมือนกัน ของหัวข้อที่นำมาเปรียบเทียบ แล้วบันทึกคำตอบลงในช่องที่วงกลม ๒ วง ซ้อนทับกันอยู่

๔.คุณครูให้เด็กช่วยกันคิดหาคำตอบและข้อมูลที่แสดงถึง “ความแตกต่างหรือสิ่งที่ต่างกัน” ของหัวข้อที่นำมาเปรียบเทียบ แล้วบันทึกคำตอบของเด็กลงในวงกลมแต่ละวง

๕.๒.๓ Check = C

๕. ตรวจสอบประเมินผล การจัดประสบการณ์ที่ส่งเสริมกระบวนการคิด โดยใช้กิจกรรมผังกราฟิก Venn Diagram และสังเกตผลการใช้กิจกรรม นำข้อบกพร่องจาก การดำเนินกิจกรรมไป แก้ไข ปรับปรุงพัฒนา และต่อยอดเป็นกิจกรรมเพิ่มเติมอย่างต่อเนื่อง

๕.๒.๔ Action = A

๖. ปรับปรุงผลงานให้ดีขึ้น โดยออกแบบสื่อกิจกรรมให้น่าสนใจ โดยการนำศิลปะหรือวาดรูปอย่างง่ายมาใช้ในการนำเสนอ จะช่วยให้ผังกราฟิกนั้น ดึงดูดความสนใจมากยิ่งขึ้น

๖. ผลการดำเนินการ/ผลสัมฤทธิ์/ประโยชน์ที่ได้รับ

ผลการดำเนินการ

๑. เด็กร้อยละ ๘๙.๒๔ มีทักษะการคิดโดยใช้กิจกรรมผังกราฟิก Venn Diagram

ผลสัมฤทธิ์ของงาน

ผลการดำเนินงานการจัดประสบการณ์ที่ส่งเสริมทักษะการคิด โดยใช้กิจกรรมผังกราฟิก Venn Diagram ส่งเสริมให้เด็กมีทักษะการคิดเปรียบเทียบความเหมือนและความต่าง การสังเกต การสรุป การฝึกทักษะทางภาษา ในการแสดงความคิดเห็นและความกล้าแสดงออก ดีขึ้นหลังการจัดประสบการณ์โดย โดยใช้กิจกรรมผังกราฟิก Venn Diagram

ประโยชน์ที่ได้รับ

๑. ช่วยส่งเสริมพัฒนาการทั้ง ๔ ด้าน ด้านร่างกาย จิตใจ-อารมณ์ สังคมและสติปัญญา
๒. เด็กมีทักษะการคิดเปรียบเทียบความเหมือนและความต่าง
๓. เด็กมีทักษะทางภาษาในการแสดงความคิดผ่านการบอกเล่า บรรยาย อธิบาย แสดงเหตุผล สนับสนุนคำตอบของตนเอง
๔. เด็กเกิดการเรียนรู้และสามารถต่อยอดความรู้เดิมเชื่อมโยงไปสู่ความรู้ใหม่ได้
๕. เด็กมีความมั่นใจและความกล้าแสดงออก

๗. ปัจจัยความสำเร็จ

๑. ด้านผู้บริหารสถานศึกษา ให้การส่งเสริม การจัดกิจกรรม มีการนิเทศ กำกับ ติดตามอย่างสม่ำเสมอและต่อเนื่อง
๒. ด้านเด็กให้ความสนใจ และให้ความร่วมมือกับกิจกรรมที่ส่งเสริมทักษะการคิด โดยการใช้กิจกรรมผังกราฟิก Venn Diagram สอดคล้องกับพัฒนาการตามวัยของ
๓. ด้านครู มีความมุ่งมั่นในการพัฒนาการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ที่เป็นนามธรรม นำไปสู่รูปธรรมสำหรับเด็ก
๔. ด้านผู้ปกครองเห็นความสำคัญของกิจกรรม การพัฒนาจัดประสบการณ์ที่ส่งเสริมทักษะการคิด โดยการใช้กิจกรรมผังกราฟิก Venn Diagram และให้การสนับสนุน รวมทั้งให้ความร่วมมือในการจัดประสบการณ์

๘. บทเรียนที่ได้รับ (Lesson Learned)

ระบุข้อสรุป

๑. เด็กมีทักษะการคิดดีขึ้นหลังการจัดประสบการณ์โดย โดยการใช้กิจกรรมผังกราฟิก Venn Diagram
๒. เด็กมีทักษะการเปรียบเทียบและความต่างได้
๓. เด็กมีทักษะทางด้านภาษาในการแสดงความคิดเห็นและความกล้าแสดงออก
๔. ผู้ปกครองมีความพึงพอใจ การพัฒนาจัดประสบการณ์ที่ส่งเสริมทักษะการคิด โดยการใช้กิจกรรมผังกราฟิก Venn Diagram

ข้อเสนอแนะ ข้อควรระวัง

๑. การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนแบบผังกราฟิกเพื่อส่งเสริมทักษะการคิดนั้น บทบาทของผู้สอนต้องให้ความสำคัญต่อการเลือกใช้ผังกราฟิกให้เหมาะสมกับเนื้อหาต่าง ๆ เพื่อการจัดระเบียบข้อมูลที่เหมาะสม
๒. การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนแบบผังกราฟิกเพื่อให้เกิดทักษะการคิดวิเคราะห์นั้น ผู้สอนจำเป็นต้องตั้งคำถามซึ่งจะคอยกระตุ้นผู้เรียนอย่างสม่ำเสมอ ให้ผู้เรียนเกิดการตื่นตัวในการคิด เนื้อหาต่างๆที่ได้รับซึ่งจะนำไปสู่เป้าหมายของพัฒนาให้มีประสิทธิภาพต่อไป

แนวทางในการพัฒนาเพิ่มเติม

๑. ควรมีการพัฒนาารูปแบบการเรียนการสอนโดยใช้ผังกราฟิกในหน่วยการเรียนรู้อื่นๆและในผู้เรียนระดับชั้นอื่นๆ
๒. ควรมีการศึกษาค้นคว้าการใช้รูปแบบการเรียนการสอนโดยใช้ผังกราฟิกกับตัวแปรอื่นๆเช่น การคิดเชิงเหตุผล การคิดสร้างสรรค์ เป็นต้น

การเผยแพร่

๑. เผยแพร่เป็นเอกสารประชาสัมพันธ์ ให้กับผู้ปกครอง คณะครูในโรงเรียน
๒. เผยแพร่ผ่านสื่อออนไลน์ Facebook กลุ่ม Line เพจโรงเรียนอนุบาลบรรณวิทย์
๓. เผยแพร่ผ่านเว็บไซต์ GotoKnow.org คือชุมชนออนไลน์เพื่อการจัดการความรู้

๙. การขยายผล ต่อยอด หรือประยุกต์ใช้ผลงาน นวัตกรรม หรือวิธีการปฏิบัติ

การพัฒนาารูปแบบการเรียนการสอนโดยใช้ผังกราฟิกในหน่วยการเรียนรู้อื่นๆ โดยใช้ผังกราฟิกที่มีรูปแบบลักษณะที่หลากหลายเหมาะสมกับเด็กปฐมวัย เช่น ผังกราฟิกแบบรับรู้ประสาทสัมผัสทั้ง ผังกราฟิก T-Chart ผังกราฟิกแบบผังภาพเรื่องราว Story Map ผังกราฟิกแบบเหตุและผล ผังการเรียงลำดับ ซึ่งจะช่วยให้เด็กจดจำ เข้าใจง่าย สามารถดึงดูดความสนใจ และช่วยให้เด็กอยากมีส่วนร่วมในการทำกิจกรรมได้เป็นอย่างดี

๑๐.เอกสารอ้างอิง

- กระทรวงศึกษาธิการ. (๒๕๖๐). หลักสูตรการศึกษาปฐมวัย ๒๕๖๐. กรุงเทพมหานคร: ศรุสภา.
- คณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. (๒๕๔๓). ๖ ปีแรกของชีวิต. กรุงเทพมหานคร: อมรินทร์การพิมพ์.
- ดร.วรนาท รักสกุลไทย (๒๕๖๑).การใช้ผังกราฟิก(Graphic Organizer)เพื่อพัฒนาเด็กปฐมวัย. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์ แอปป์ เลิร์นนิ่ง.

ภาคผนวก

- รูปภาพการจัดกิจกรรมการใช้กิจกรรมผังกราฟิก Venn Diagram
- แผนการจัดประสบการณ์
- บันทึกหลังการสอน
- แบบสังเกตพฤติกรรมการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ทักษะการคิดโดยใช้
ผังกราฟิก Venn Diagram

การพัฒนาจัดประสบการณ์ที่ส่งเสริมกระบวนการคิด
โดยใช้กิจกรรมผังกราฟิก Venn Diagram
ของเด็กปฐมวัยชั้นอนุบาลปีที่ 3

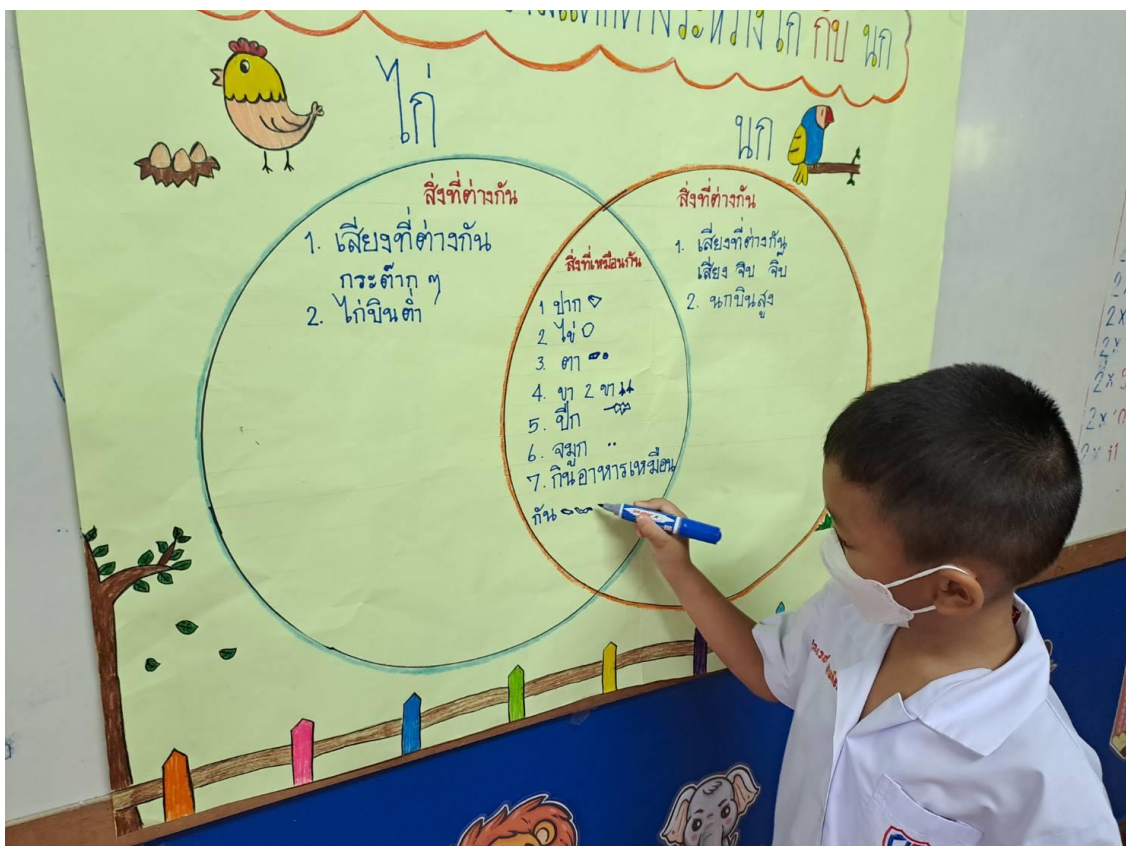
เด็กเลือกหัวข้อที่เด็กสนใจมา 2 ข้อ เพื่อนำมาใช้เปรียบเทียบกัน

คุณครูกระตุ้นให้เด็กช่วยกันคิดหาคำตอบที่แสดงถึงความเหมือน หรือสิ่งที่เหมือนกัน
ให้เด็กออกมาแสดงความคิดเห็นหน้าชั้นเรียน

ครูจัดบันทึกคำตอบของเด็กลงในผังกราฟิก Venn Diagram

เด็กมีส่วนร่วมในการทำกิจกรรมและวาดภาพลงในผังกราฟิก Venn Diagram

คุณครูและเด็กร่วมกันสรุปการเรียนรู้การจัดประสบการณ์ร่วมกัน

แบบสังเกตพฤติกรรมการจัดประสบการณ์การเรียนรู้โดยใช้ ผังกราฟิก Venn Diagram

ระดับชั้นอนุบาล ๓ โรงเรียนอนุบาลบรรณวิทย์

เลขที่	ชื่อ	การประเมิน				รวมคะแนน	ผลการประเมิน	ร้อยละ
		ข้อ ๑	ข้อ ๒	ข้อ ๓	ข้อ ๔			
๑	เด็กชายก้องพบ ปิยะโค	๓	๔	๔	๓	๓.๕	ดี	๘๗.๕
๒	เด็กชายชลธิ์ รัตนสันติพิผล	๓	๓	๓	๓	๓	ดี	๗๕
๓	เด็กชายธนบวรวัธน์ ศรีสวัสดิ์	๔	๔	๔	๔	๔	ดีมาก	๑๐๐
๔	เด็กชายธีรณัย พูลสวัสดิ์	๓	๓	๓	๓	๓	ดี	๗๕
๕	เด็กชายธีรวัธรา ทิมนกุล	๓	๓	๓	๓	๓	ดี	๗๕
๖	เด็กชายพณิสรณ์ อภัยาศัยดี	๓	๔	๔	๓	๓.๕	ดี	๘๗.๕
๗	เด็กชายภริเดช ปิวิรัตนดา	๓	๔	๔	๔	๓.๗๕	ดี	๙๓.๗๕
๘	เด็กชายวิริเมธ ปัญญาวิลาวัณย์	๔	๔	๔	๔	๔	ดีมาก	๑๐๐
๙	เด็กชายสุกเวช บุญเหลือล้ำ	๔	๔	๔	๔	๔	ดีมาก	๑๐๐
๑๐	เด็กชายฮักกัย สีแก้วบันดาลสุข	๔	๔	๔	๔	๔	ดีมาก	๑๐๐
๑๑	เด็กชายจิรวิญญ์ คำธิยะ	๓	๔	๓	๓	๓.๒๕	ดี	๘๑.๒๕
๑๒	เด็กหญิงเกวลี สิทธิโลก	๓	๔	๓	๓	๓.๒๕	ดี	๘๑.๒๕
๑๓	เด็กหญิงจันทร์พร พัฒนากันฐาน	๓	๔	๒	๓	๓	ดี	๗๕
๑๔	เด็กหญิงภัทรธิดา ปัญญาไชยา	๔	๔	๓	๓	๓.๕	ดี	๘๗.๕
๑๕	เด็กหญิงนลินนภา ศรีทอง	๔	๔	๔	๔	๔	ดีมาก	๑๐๐
๑๖	เด็กหญิงนิรมล สุธา	๔	๔	๔	๔	๔	ดีมาก	๑๐๐
๑๗	เด็กหญิงณพิชญา อนันท์กุล	๔	๔	๔	๔	๔	ดีมาก	๑๐๐
๑๘	เด็กหญิงศลิษา วรกาญจน์	๓	๔	๔	๓	๓.๕	ดี	๘๗.๕
รวมค่าเฉลี่ย								๘๙.๒๕

การประเมิน

- 1.มีทักษะการสังเกต
- 2.มีทักษะการเปรียบเทียบ
- 3.มีทักษะการรวบรวมข้อมูล
- 4.มีทักษะการจำแนกประเภท

เกณฑ์การประเมิน

- ระดับ 4 หมายถึง ดีมาก
- ระดับ 3 หมายถึง ดี
- ระดับ 2 หมายถึง พอใช้
- ระดับ 1 หมายถึง ปรับปรุง

แผนการจัดประสบการณ์การเรียนรู้
ระดับชั้นอนุบาลปีที่ 3
หน่วย สัตว์

โรงเรียนอนุนาถบรรณวิท
ตำบลจองคำ อำเภอเมือง จังหวัดแม่ฮ่องสอน
สังกัด สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน
กระทรวงศึกษาธิการ

สาระและกิจกรรมที่ผู้เรียนต้องการเรียนรู้

สาระที่ 1

สัตว์ปีก

มีสองขา สองปีก เช่น นก ห่าน เป็ด ไก่

สาระที่ 2

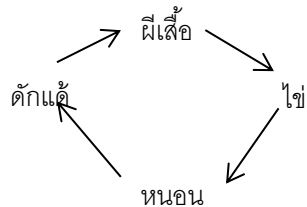
แมลง

แมลงชนิดต่าง ๆ เช่น ผีเสื้อ ยุง

ลักษณะของแมลง

- เป็นสัตว์ที่มีขนาดเล็ก
- มี 6 ขา
- บางชนิดมีปีก
- บางชนิดไม่มีปีก

วงจรชีวิตของผีเสื้อ

ชื่อหน่วย

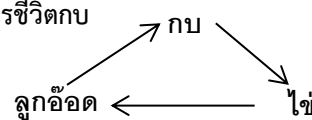
สัตว์

สาระที่ 3

สัตว์ครึ่งบกครึ่งน้ำ

- ผิวหนังนิ่ม เปียกชื้นไม่มีเกล็ด
- ออกลูกเป็นไข่
- ตอนเล็กจะอยู่ในน้ำ เมื่อโตจะอยู่บนบก
- กบ อึ่งอ่าง คางคก

วงจรชีวิตกบ

สาระที่ 5

สัตว์ที่เป็นอันตราย

ชนิด

- สัตว์มีพิษ ผึ้ง ต่อ แตน ตะขาบ
- สัตว์ที่มีเชื้อโรค ยุง แมลงสาบ
- สัตว์ที่เป็นอันตราย/ดุร้าย เสือ สิงโต จระเข้

การป้องกันและระมัดระวัง

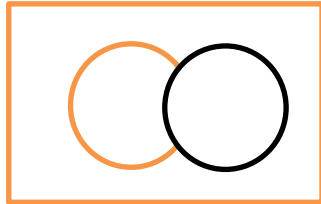
- ไม่เข้าใกล้สัตว์ที่เป็นอันตราย
- ไม่เล่นในที่ที่รกกรุงรัง
- ไม่รังแกสัตว์

สาระที่ 4

สัตว์เลื้อยคลาน

- ผิวหนังมีเกล็ดหรือกระดอง
- ส่วนมากออกลูกเป็นไข่
- อยู่ได้ทั้งบนบกและในน้ำ

แผนการจัดประสบการณ์ หน่วย สัตว์ ชั้นอนุบาลปีที่ 3 สอนวันที่ 1 เรื่อง สัตว์ปีก สารสำคัญ ธรรมชาติรอบตัว

คุณลักษณะตามวัย	สาระการเรียนรู้	กิจกรรมเสริมประสบการณ์	สื่อและแหล่งเรียนรู้
1.ด้านร่างกาย - เคลื่อนไหวร่างกายประกอบเพลงได้ (มฐ.ที่ 1.2) 2.ด้านอารมณ์-จิตใจ - มีความร่าเริงแจ่มใส (มฐ.ที่ 2.1) 3.ด้านสังคม - การเล่นและทำกิจกรรมร่วมกับผู้อื่น (มฐ.ที่ 3.3) 4.ด้านสติปัญญา - ลักษณะของสัตว์ปีก (มฐ.ที่ 4.1) 5.คุณธรรมจริยธรรม - มีความรับผิดชอบ (มฐ.ที่ 3.1 , 3.4)	จุดประสงค์ 1. เพื่อให้เด็กได้พัฒนาทักษะการสังเกตลักษณะของสัตว์ปีก 2. เพื่อให้เด็กบอกลักษณะของสัตว์ปีก 3. เพื่อให้เด็กจดบันทึกการสังเกต โดยการวาดภาพได้ สาระที่ควรเรียนรู้ สัตว์ปีกมีลักษณะที่แตกต่างจากสัตว์ทั่วไป คือมีปีก 2 ปีก มีขา 2 ขา บางชนิดบินได้ บางชนิดบินไม่ได้ ประสบการณ์สำคัญ 1. การบันทึกผลการสังเกตโดยการวาดภาพ 2. การสังเกตลักษณะของสัตว์ปีกและไข่ของสัตว์ปีก 3. การบอกชื่อสัตว์ปีกที่เด็กรู้จัก	ขั้นตอนการจัดกิจกรรมเสริมประสบการณ์เรียนรู้ ขั้นนำ 1. ครูและเด็กร่วมกันร้อง เพลง สัตว์ปีก 2. ครูนำภาพสัตว์ปีกชนิดต่าง ๆ มาให้เด็กดูและให้เด็กตอบคำถามว่า - เด็กพบสัตว์ปีกในสถานที่ใดบ้าง - สัตว์ปีกมีประโยชน์อย่างไร ขั้นสอน 1. ครูนำรูปภาพสัตว์ นก และ ไก่ มาให้เด็กดูและให้เด็กสังเกตลักษณะของสัตว์ปีก 2. ครูสนทนากับเด็กถึงความเหมือนและความแตกต่างของสัตว์ปีกทั้ง 2 ชนิด ให้เด็กช่วยกันคิดหาคำตอบและข้อมูลที่แสดงถึง “ความแตกต่างหรือสิ่งที่ต่างกัน” เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างนกกับไก่ แล้วบันทึกคำตอบของเด็กลงในวงกลมแต่ละวง เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างนกกับไก่ ขั้นสรุป เด็กและครูสรุปร่วมกันเกี่ยวกับชนิดของสัตว์ปีกโดยครูนำภาพสัตว์ปีกมาให้เด็กดูและให้เด็กร่วมกันบอกชื่อสัตว์ปีกชนิดต่าง ๆ ในภาพ	สื่อ 1. เพลง สัตว์ปีก 2. รูปภาพสัตว์ปีก ชนิดต่าง ๆ 3. ไข่เป็ด ไข่ห่าน ไข่ไก่ ไข่นกกระทา 4. ผังกราฟิก Venn Diagram แหล่งเรียนรู้ 1. ห้องเรียน

แผนการจัดประสบการณ์ หน่วย สัตว์ ชั้นอนุบาลปีที่ 3 สอนวันที่ 2 เรื่อง แมลง สารสำคัญ ธรรมชาติรอบตัว

คุณลักษณะตามวัย	สาระการเรียนรู้	กิจกรรมเสริมประสบการณ์	สื่อและแหล่งเรียนรู้
1.ด้านร่างกาย - เคลื่อนไหวร่างกายประกอบเพลงได้ (มฐ.ที่ 1.2) 2.ด้านอารมณ์-จิตใจ - ร่าเริง แจ่มใส (มฐ.ที่ 2.1) 3.ด้านสังคม - เล่นและทำกิจกรรมร่วมกับผู้อื่นได้ดี (มฐ.ที่ 3.3) 4.ด้านสติปัญญา - สามารถบอกบอกชื่อและลักษณะของแมลงได้ (มฐ.ที่ 4.1) 5.คุณธรรมจริยธรรม - มีความรับผิดชอบ (มฐ.ที่ 3.1 , 3.4)	จุดประสงค์ 1. เพื่อให้เด็กพัฒนาทักษะการสังเกตสิ่งต่าง ๆ รอบตัว 2. เพื่อให้เด็กได้รู้จักการใช้แว่นขยายและการถ่ายภาพ 3. เพื่อให้เด็กบอกชื่อและลักษณะของแมลงที่เด็ก ๆ สามารถจำได้ สาระที่ควรเรียนรู้ แมลงเป็นสัตว์ที่มีขนาดเล็ก มีขา 6 ขา มีหลายชนิด บางชนิดอาศัยอยู่ใต้พื้นดิน บางชนิดอาศัยอยู่ตามต้นไม้ต่าง ๆ แมลงบางชนิดมีปีก และบางชนิดไม่มีปีก ประสบการณ์สำคัญ 1. การสำรวจแมลงในบริเวณโรงเรียน 2. การเพาะเลี้ยงผีเสื้อ 3. การใช้แว่นขยาย	ขั้นตอนการจัดกิจกรรมเสริมประสบการณ์เรียนรู้ ขั้นนำ 1. เด็กและครูร่วมกันร้องเพลง “แมลง” 2. ให้เด็กบอกชื่อแมลงแต่ละชนิดที่เด็กรู้จัก ขั้นสอน 1. ครูนำแว่นขยายมาให้เด็กดูและสาธิตวิธีการใช้แว่นขยาย จากนั้นแจกแว่นขยายให้เด็กแต่ละคน 2. เด็กและครูร่วมกันเดินสำรวจแมลงต่าง ๆ ในบริเวณโรงเรียน โดยครูเป็นผู้อธิบายลักษณะของแมลงแต่ละชนิดที่เด็กพบเห็น พร้อมทั้งถ่ายภาพแมลงที่เด็กพบเห็น จากนั้นนำมาเทียบกับหนังสือแมลงว่า เหมือนกับแมลงชนิดใด 3. ครูนำไข่มดที่เด็กนำมาจากบ้านใส่ลงในกล่องที่ใช้สำหรับเพาะเลี้ยงและให้เด็กคอยสังเกตการเจริญเติบโตและจดบันทึก ขั้นสรุป เด็กและครูร่วมกันสรุปเกี่ยวกับลักษณะของแมลงและชนิดของแมลงที่เด็กได้พบในบริเวณโรงเรียน	สื่อ 1. เพลง แมลง 2. แว่นขยาย 3. ไข่มดและกล่องสำหรับเพาะเลี้ยงผีเสื้อ 4. หนังสือต่าง ๆ เกี่ยวกับแมลง 5. กล้องถ่ายรูป แหล่งเรียนรู้ 1. ห้องเรียน

แผนการจัดประสบการณ์ หน่วย สัตว์ ชั้นอนุบาลปีที่ 3 สอนวันที่ 3 เรื่อง สัตว์ครึ่งบกครึ่งน้ำ สารสำคัญ ธรรมชาติรอบตัว

คุณลักษณะตามวัย	สาระการเรียนรู้	กิจกรรมเสริมประสบการณ์	สื่อและแหล่งเรียนรู้
1.ด้านร่างกาย - เคลื่อนไหวร่างกายประกอบเพลงได้ (มฐ.ที่ 1.2)	จุดประสงค์ 1. เพื่อให้เด็กได้เรียนรู้เกี่ยวกับวงจรชีวิตของสัตว์ครึ่งบกครึ่งน้ำและลักษณะของสัตว์ครึ่งบกครึ่งน้ำ 2. เพื่อให้เด็กสามารถเรียงลำดับวงจรชีวิตของสัตว์ครึ่งบกครึ่งน้ำได้ 3. เพื่อให้เด็กได้พัฒนาทักษะการสังเกต	ขั้นตอนการจัดกิจกรรมเสริมประสบการณ์เรียนรู้ ขั้นนำ 1. เด็กและครูร่วมกันร้องเพลง “สัตว์ครึ่งบกครึ่งน้ำ” 2. ครูนำภาพมาให้เด็กดู แล้วถามเด็กว่า รู้จักสัตว์ชนิดนี้ไหมและรู้จักสัตว์ชนิดอื่น ๆ ที่มีลักษณะเหมือนสัตว์ชนิดนี้หรือไม่ 3. ครูให้เด็กเล่าประสบการณ์ของตนเอง เกี่ยวกับสัตว์ครึ่งบกครึ่งน้ำที่ตนเองรู้จัก ขั้นสอน 1. เด็กและครูร่วมกันสำรวจเพื่อหาไข่ของสัตว์ครึ่งบกครึ่งน้ำ เช่น ไข่กบ ไข่เต่า ไข่อึ่งอ่าง ในแหล่งน้ำบริเวณโรงเรียน 2. ครูนำไข่ที่หาได้หรือลูกอ๊อดไปใส่ในภาชนะที่จัดเตรียมไว้สำหรับใช้เลี้ยงลูกของสัตว์ครึ่งบกครึ่งน้ำเพื่อให้เด็กได้สังเกตและบันทึกวงจรชีวิตของสัตว์ 3. ครูสนทนากับเด็ก ๆ ว่า สัตว์ครึ่งบกครึ่งน้ำมีวงจรชีวิตที่แตกต่างกับสัตว์อื่น ๆ คือ ออกลูกเป็นไข่และเปลี่ยนเป็นลูกอ๊อดซึ่งมีลักษณะคล้ายปลาจากนั้นจะมีหางออกมา แล้วหางก็จะหายไปไม่นานนักจะมีขาครบ 4 ขา เมื่อโตเต็มที่หรือเป็นตัวเต็มวัยจะสามารถขึ้นมาอยู่บนบกได้ตัวเต็มวัยก็จะไปออกไข่ต่อไปและจะมีการเจริญเติบโตเช่นเดิมที่เราเรียกว่า วงจรชีวิต ขั้นสรุป เด็กและครูร่วมกันสรุปเกี่ยวกับวงจรชีวิตของสัตว์ครึ่งบกครึ่งน้ำ	สื่อ 1. เพลง สัตว์ครึ่งบกครึ่งน้ำ 2. แหล่งน้ำในบริเวณโรงเรียน 3. ไข่ที่หาได้หรือลูกอ๊อด (ถ้ามี) 4. ภาชนะสำหรับเป็นที่ฟักตัวของสัตว์ครึ่งบกครึ่งน้ำ 5. บัตรภาพวงจรชีวิตสัตว์ครึ่งบกครึ่งน้ำ แหล่งเรียนรู้ 1. ห้องเรียน
2.ด้านอารมณ์-จิตใจ - สนใจและมีความสุขกับเสียงเพลงและทำท่าทางประกอบ (มฐ.ที่ 2.1)			
3.ด้านสังคม - เล่นและทำงานร่วมกับผู้อื่นได้ (มฐ.ที่ 3.3)	สาระที่ควรเรียนรู้ สัตว์ครึ่งบกครึ่งน้ำ คือ สัตว์ที่มีผิวหนังนิ่ม เปียกชื้น ไม่มีเกล็ด ออกลูกเป็นไข่ ตอนเป็นตัวอ่อนเจริญเติบโตอยู่ในน้ำ เมื่อโตจะขึ้นอยู่บนบกได้ เช่น กบ อึ่งอ่าง		
4.ด้านสติปัญญา - สามารถเรียงลำดับวงจรชีวิตของสัตว์ครึ่งบกครึ่งน้ำได้ (มฐ.ที่ 4.1)	ประสบการณ์สำคัญ 1. การเรียงลำดับวงจรชีวิตของสัตว์ครึ่งบกครึ่งน้ำ 2. การสังเกตการเจริญ โตโตของสัตว์ครึ่งบกครึ่งน้ำ		
5.คุณธรรมจริยธรรม - มีความรับผิดชอบ (มฐ.ที่ 3.1 , 3.4)			

แผนการจัดประสบการณ์ หน่วย สัตว์ ชั้นอนุบาลปีที่ 3 สอนวันที่ 4 เรื่อง สัตว์เลื้อยคลาน สาระสำคัญ ธรรมชาติรอบตัว

คุณลักษณะตามวัย	สาระการเรียนรู้	กิจกรรมเสริมประสบการณ์	สื่อและแหล่งเรียนรู้
1.ด้านร่างกาย - เคลื่อนไหวร่างกายได้ดี (มฐ.ที่ 1.2) 2.ด้านอารมณ์-จิตใจ - раเริงแจ่มใส (มฐ.ที่ 2.1) 3.ด้านสังคม - เล่นและทำกิจกรรมร่วมกับผู้อื่นได้ดี (มฐ.ที่ 3.3) 4.ด้านสติปัญญา - สามารถบอกลักษณะของสัตว์เลื้อยคลานชนิดต่าง ๆ (มฐ.ที่ 4.1) 5.คุณธรรมจริยธรรม - มีความรับผิดชอบ (มฐ.ที่ 3.1 , 3.4)	จุดประสงค์ 1. เพื่อให้เด็กได้เรียนรู้เกี่ยวกับลักษณะของสัตว์เลื้อยคลานชนิดต่าง ๆ 2. เพื่อให้เด็กได้เรียนรู้เกี่ยวกับการดำรงชีวิตของสัตว์เลื้อยคลานแต่ละชนิด สาระที่ควรเรียนรู้ สัตว์เลื้อยคลานมีลักษณะที่แตกต่างจากสัตว์ชนิดอื่นคือ ผิวหนังมีเกล็ดหรือมีกระดูกห่อหุ้มลำตัวส่วนมากออกลูกเป็นไข่อาศัยอยู่ได้ทั้งบนบกและในน้ำ เช่น งู จระเข้ อีกิ้งนา เต่า ตะพาบน้ำ ประสบการณ์สำคัญ 1. การสนทนาเกี่ยวกับสัตว์เลื้อยคลาน 2. การบอกลักษณะของสัตว์เลื้อยคลาน	ขั้นตอนการจัดกิจกรรมเสริมประสบการณ์เรียนรู้ ขั้นนำ 1. เด็กและครูร่วมกันร้องเพลง “สัตว์เลื้อยคลาน” 2. ครูนำภาพสัตว์เลื้อยคลานที่เปิดให้เห็นเพียงบางส่วนมาให้เด็กดูและให้เด็กทายว่า เป็นภาพสัตว์ชนิดใด ขั้นสอน 1. ครูเปิดวิดีโอชีวิตสัตว์เลื้อยคลานให้เด็กดู 2. เด็กและครูสนทนาร่วมกันเกี่ยวกับลักษณะการเดินของสัตว์เลื้อยคลานแต่ละชนิดและให้เด็กบอกความแตกต่างของสัตว์ที่ได้ดู 3. เด็กและครูช่วยกันจัดทำชาร์ตลักษณะของสัตว์เลื้อยคลาน โดยครูเป็นผู้จัดบันทึกและให้เด็กเป็นคนบอกลักษณะ ขั้นสรุป เด็กและครูสรุปร่วมกันว่า สัตว์เลื้อยคลาน คือ สัตว์ที่มีผิวหนังเป็นเกล็ดหรือกระดูกห่อหุ้มส่วนมากออกลูกเป็นไข่ อาศัยอยู่ได้ทั้งบนบกและในน้ำ เคลื่อนที่ไปยังต่าง ๆ ด้วยการเลื้อยคลาน	สื่อ 1. เพลง สัตว์เลื้อยคลาน 2. วิดีทัศน์ชีวิตสัตว์เลื้อยคลาน 3. ภาพสัตว์เลื้อยคลานเปิดให้เห็นเพียงบางส่วน 4. ชาร์ตลักษณะของสัตว์เลื้อยคลาน แหล่งเรียนรู้ 1. ห้องเรียน

แผนการจัดประสบการณ์ หน่วย สัตว์ ชั้นอนุบาลปีที่ 3 สอนวันที่ 5 เรื่อง สัตว์ที่เป็นอันตราย สารสำคัญ ธรรมชาติรอบตัว

คุณลักษณะตามวัย	สาระการเรียนรู้	กิจกรรมเสริมประสบการณ์	สื่อและแหล่งเรียนรู้
1.ด้านร่างกาย - เคลื่อนไหวร่างกายได้อย่างคล่องแคล่ว (มฐ.ที่ 1.2) 2.ด้านอารมณ์-จิตใจ - ร่าเริงแจ่มใสมีความสุขที่ดีต่อตนเอง (มฐ.ที่ 2.1) 3.ด้านสังคม - เล่นร่วมกับเพื่อน ๆ และสนิทสนมกับเพื่อน ๆ ได้ (มฐ.ที่ 3.3) 4.ด้านสติปัญญา - บอกวิธีการป้องกันอันตรายจากสัตว์ (มฐ.ที่ 4.1) 5.คุณธรรมจริยธรรม - มีความรับผิดชอบ (มฐ.ที่ 3.1 , 3.4)	จุดประสงค์ 1. เพื่อให้เด็กได้เรียนรู้เกี่ยวกับสัตว์ที่เป็นอันตรายชนิดต่าง ๆ 2. เพื่อให้เด็กได้เรียนรู้เกี่ยวกับการป้องกันอันตรายที่เกิดจากสัตว์ สาระที่ควรเรียนรู้ สัตว์มีมากมายหลายชนิด บางชนิดเป็นสัตว์ที่มีอันตราย เช่น ผึ้ง ต่อ แตน ยุง เสือ ประสบการณ์สำคัญ 1. การสนิทสนมเกี่ยวกับนิทาน 2. การตอบคำถามเกี่ยวกับข่าว 3. การจำแนกสัตว์ที่เป็นอันตราย	ขั้นตอนการจัดกิจกรรมเสริมประสบการณ์เรียนรู้ ขั้นนำ ครูเล่านิทานเรื่อง “ชาวนากับงูเห่า” ให้เด็กฟังจากนั้นร่วมกันสนทนาและตอบคำถามเกี่ยวกับนิทาน ขั้นสอน 1. ครูนำข่าวอันตรายที่เกิดจากสัตว์มาอ่านให้เด็กฟัง และให้เด็กดูภาพข่าวประกอบการเล่า 2. ครูถามเด็กว่า - สัตว์อะไรบ้างที่เป็นอันตรายต่อคนเรา - มีวิธีการป้องกันอันตรายจากสัตว์ต่าง ๆ ได้อย่างไร 3. ครูเล่าให้เด็กฟังเกี่ยวกับสัตว์มีพิษ สัตว์มีเชื้อโรคสัตว์ที่เป็นอันตรายและดุร้าย และวิธีการป้องกันอันตรายจากสัตว์เหล่านั้น 4. ครูให้เด็กจำแนกภาพสัตว์ที่เป็นอันตรายและสัตว์ที่ไม่เป็นอันตราย ขั้นสรุป เด็กและครูร่วมกันสรุปว่า สัตว์ที่เป็นอันตราย ได้แก่ ผึ้ง ต่อ แตน ตะขาบ แมงป่อง จระเข้ เสือ สิงโต งู ยุง แมลงสาบ เราจึงต้องระมัดระวังร่างกาย ไม่เข้าไปใกล้สัตว์เหล่านี้ และถ้าเห็นสัตว์เหล่านี้ เด็ก ๆ ควรบอกผู้ใหญ่	สื่อ 1. นิทานเรื่อง “ชาวนากับงูเห่า” 2. ข่าวอันตรายที่เกิดจากสัตว์ ที่เป็นอันตรายชนิดต่าง ๆ 3. บัตรภาพสัตว์ต่าง ๆ แหล่งเรียนรู้ 1. ห้องเรียน

ภาคผนวก

เพลง ผีเสื้อ

ตัวมๆเตี้ยมๆออกมาจากไข่ เจ้าหนอนตัวใหญ่ลูกใครกันหน่อ
กระดืบ ะไปกระดืบ ะมา กัดๆกินๆอึมแล้วก็นอนแล้วเจ้าหนอน ก็ชักใยหุ้มตัว
กระดืบ กระดืบ กระดืบ แว่นหัวจับกิ่ง นอนนิ่งนานๆวันและคืนเวียนผ่าน
หนอนนอนหลับสบาย เจ้าจะเป็นดักแด้ มีแต่เยื่อใยหุ้มห่อคงได้เวลา
แล้วหนอนดักแด้ก็ เปลี่ยนแปลงกาย ลัน ลัน ลา ลัน ลัน ลัน ลา ะ
กลายเป็นผีเสื้อตัวใหญ่ บินไปๆบินมา บินชมดอกไม้้นานา ผีเสื้อจำเจ้าสวยจังเลย
เป็นผีเสื้อตัวใหญ่ บินไป ะ บินมา บินชม ดอกไม้้นานา ผีเสื้อจำเจ้าสวยจังเลย

เพลง สัตว์เลื้อยคลาน

เต่า ู จระเข้	อยู่ทะเล อยู่แม่น้ำ
เลื้อยคลานเป็นประจำ	หนังใช้ทำเครื่องครัว
เห็นสัตว์จงเมตตา	ถ้าสัตว์ร้ายอย่าเข้าใกล้
พบเต่าช่วยปล่อยไป	เต่าปลอดภัย เราได้บุญ
พบเต่าช่วยปล่อยไป	เต่าปลอดภัย ใจสุขเอ๋ย

เพลง แมลง

มวลงแมลง	บางชนิดมีประโยชน์
บ้างมีโทษ	มีพิษร้ายอย่ากรายใกล้
แมลงสวย	ช่วยผสมแพร่พันธุ์ไม้
เมตตาไว้	เพื่อความสุขของทุกคน

ภาคผนวก

เพลง สัตว์ครึ่งบกครึ่งน้ำ

อ๊บ อ๊บ อ๊บ	เสียงกบมันร้อง
เสียงดังก้อง	ริมบึงใหญ่
สัตว์ครึ่งบกครึ่งน้ำ	มีทั้งเล็กทั้งใหญ่
กบ เขียด	อึ่ง อ่าง มากมาย
จับกินก็ได้	แต่มันชอบไล่จับแมลง

เพลง สัตว์ปีก

สัตว์ปีกมีมากมาย	ประโยชน์หลาย ทั้งไข่ เนื้อ
ต้ม ผัด ทอดกินไม่เบื่อ	ขนเป็ดเหลื้อมทำหมอนหนุน
เลี้ยงนกอย่ารังแก	ต้องดูแลให้อบอุ่น
สัตว์ป่วยต้องการบุญ	คอยเกื้อหนุนได้บุญเอย

เพลง อึ่งอ่าง

อึ่งอ่างมานั่งข้างโอ่ง มานั่งหลังโถ่งจะคอยกินมด
เด็กๆ หนอย่าพูดปด จะกลายเป็นมด อาหารอึ่งอ่าง

นิทาน ขาวนากับงูเงา

ในวันหนึ่งของฤดูหนาวชาวนาผู้หนึ่งกำลังเดินทางกลับบ้านท่ามกลางหิมะที่กำลังโปรยปรายลงมา ซึ่งระหว่างทางกลับบ้านเขาได้พบเข้ากับงูตัวหนึ่งซึ่งนอนขดอยู่ใต้ต้นไม้ ตัวมันทั้งเย็นและแข็งจนใกล้จะตาย แต่ด้วยความสงสารชาวนาจึงไปอุ้มมันขึ้นมาแล้วนำมาซุกไว้ที่อกของตนเอง แล้วใช้เสื้อของเขาห่อคลุมร่างของมันไว้เพื่อให้ความอบอุ่นแก่มัน

เมื่อนั้นได้รับความอบอุ่นจากชาวนาจนมันฟื้นขึ้นมา เมื่อเห็นชาวนาเข้าก็ตกใจจนชาวนาในทันที และก่อนที่ชาวนาจะสิ้นใจเพราะพิษงูเขาได้เอ่ยกับงูว่า “ข้าอุตส่าห์ช่วยชีวิตเจ้าเอาไว้ แต่เจ้ากลับมาทำร้ายข้า” เมื่อพูดจบเขาก็สิ้นใจตายลงตรงนั้นทันที

นิทานเรื่องนี้สอนให้รู้ว่า : คนเลวย่อมไม่รู้จักบุญคุณของผู้อื่น

1.ผลการสอน	
2.ปัญหาและอุปสรรค	
3.ข้อเสนอแนะ	
4.แนวทางแก้ไข	

วิธีการวัดผล	กิจกรรม 6 หลัก
วิธีการวัดผล () สังเกต () สัมภาษณ์/สนทนา () ตรวจสอบผลงาน () พิจารณาคุณภาพ () อื่น ๆ ระบุ.....	กิจกรรมเคลื่อนไหว/จังหวะ คือ..... () ปฏิบัติได้เป็นอย่างดี () ปฏิบัติได้ดี () ปฏิบัติได้เป็นบางครั้ง
ผลการประเมิน 1.ด้านร่างกาย คือ..... () ปฏิบัติได้เป็นอย่างดี () ปฏิบัติได้ดี () ปฏิบัติได้เป็นบางครั้ง 2.ด้านอารมณ์-จิตใจ คือ..... () ปฏิบัติได้เป็นอย่างดี () ปฏิบัติได้ดี () ปฏิบัติได้เป็นบางครั้ง 3.ด้านสังคม คือ..... () ปฏิบัติได้เป็นอย่างดี () ปฏิบัติได้ดี () ปฏิบัติได้เป็นบางครั้ง 4.ด้านสติปัญญา คือ..... () ปฏิบัติได้เป็นอย่างดี () ปฏิบัติได้ดี () ปฏิบัติได้เป็นบางครั้ง 4.ด้านสติปัญญา คือ..... () ปฏิบัติได้เป็นอย่างดี () ปฏิบัติได้ดี () ปฏิบัติได้เป็นบางครั้ง	กิจกรรมสร้างสรรค์ คือ..... () ปฏิบัติได้เป็นอย่างดี () ปฏิบัติได้ดี () ปฏิบัติได้เป็นบางครั้ง กิจกรรมเสรี คือ..... () ปฏิบัติได้เป็นอย่างดี () ปฏิบัติได้ดี () ปฏิบัติได้เป็นบางครั้ง กิจกรรมกลางแจ้ง คือ..... () ปฏิบัติได้เป็นอย่างดี () ปฏิบัติได้ดี () ปฏิบัติได้เป็นบางครั้ง เกมการศึกษา คือ..... () ปฏิบัติได้เป็นอย่างดี () ปฏิบัติได้ดี () ปฏิบัติได้เป็นบางครั้ง

